Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Il-parteċipazzjoni tas-soċjetà ċivili fil-politiki tal-iżvilupp u tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni Ewropea" (opinjoni esploratorja)

(2012/C 181/06)

Relatur: **is-Sur ZUFIAUR NARVAIZA**

F'ittra tal-20 ta' Ottubru 2011, il-Kummissjoni Ewropea talbet lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jhejji opinjoni esploratorja dwar

Il-parteċipazzjoni tas-soċjetà ċivili fil-politiki tal-iżvilupp u tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni Ewropea.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għar-Relazzjonijiet Esterni, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar is-6 ta' Marzu 2012.

Matul l-479 sessjoni plenarja tiegħu li saret fit-28 u d-29 ta' Marzu 2012 (seduta tat-28 ta' Marzu), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'167 vot favur, 15-il vot kontra u 5 astensjonijiet.

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

1.1 F'sitwazzjoni fejn il-kriżi ekonomika, ekoloġika u soċjali qed jikkundizzjonaw il-ġejjieni tal-umanità, il-KESE jqis li huwa prijoritarju li jintlaħaq kunsens bejn l-atturi differenti tal-kooperazzjoni dwar kunċetti komuni tat-tip ta' żvilupp li jrid jiġi promoss [1].

1.2 Sabiex il-kooperazzjoni tkun effikaċi, huwa essenzjali li jkun hemm koerenza bejn il-politiki tal-UE kollha u dik tal-iżvilupp. L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (OSĊ) għandhom jiġu mheġġa wkoll iżidu u jtejbu l-koordinazzjoni u l-koerenza ma' dawn il-politiki.

1.3 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, bi dritthom, huma atturi prinċipali tal-iżvilupp, u għaldaqstant, għandhom jagħmlu parti prinċipali wkoll mill-politiki ta' kooperazzjoni. Għandhom jiġu involuti fid-definizzjoni, l-applikazzjoni u s-segwitu tal-politiki u l-programmi ta' kooperazzjoni u jkunu fost il-korpi strateġiċi li permezz tagħhom isir il-finanzjament.

1.4 Il-KESE jippromovi kollaborazzjoni ta' natura iktar strateġika bejn l-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, permezz ta' djalogu politiku, ftehimiet qafas u mekkaniżmi ta' kanalizzazzjoni ta' fondi aktar effettivi.

1.5 Il-Kummissjoni Ewropea u l-gvernijiet kollha għandhom jappoġġjaw il-Prinċipji ta' Istanbul għall-effikaċja tal-iżvilupp tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.

1.6 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandu jkollhom aktar rikonoxximent f'arranġamenti ġodda ta' kooperazzjoni bħall-kooperazzjoni Nofsinhar-Nofsinhar u l-kooperazzjoni trijangolari.

1.7 Il-politiki tal-kooperazzjoni u l-iżvilupp, speċjalment dawk Ewropej, għandhom jikkunsidraw il-karatteristiċi speċifiċi u d-diversità tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, kif ukoll l-esperjenza tagħhom mal-pajjiżi msieħba.

1.8 F'dinja globalizzata, hemm bżonn li tiġi rikonoxxuta n-natura dinjija ta' wħud mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u li jittieħed vantaġġ mill-potenzjal tagħhom bħala atturi globali.

1.9 Hemm bżonn li jiġi introdott tibdil fis-sistema tal-għoti ta' fondi Ewropej għall-iżvilupp permezz tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Hemm bżonn jiġu introdotti b'mod urġenti, fost affarijiet oħra, modalitajiet bħall-"ftehimiet qafas", is-sussidji operattivi, is-sussidji kaskata (*cascading subsidies*), il-konvenzjonijiet multiannwali, il-fondi ta' emerġenza jew l-implimentazzjoni tal-"kaxxa tal-għodda" (*tool box*) definita fid-Djalogu Strutturat. Fil-fehma tal-KESE, in-networks, il-federazzjonijiet jew konfederazzjonijiet tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandhom ikunu d-destinatarji prinċipali ta' dawn il-modalitajiet ta' finanzjament.

1.10 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandu jingħatalhom ambjent favorevoli sabiex ikunu jistgħu jwettqu l-ħidma tagħhom fil-pajjiżi kollha. Dan ifisser ir-rispett ta' prinċipji bażiċi bħall-libertà tal-assoċjazzjoni, tal-espressjoni, ta' għaqda u ta' azzjoni. Dan l-għan għandu jkun inkorporat fil-politiki pubbliċi ta' kooperazzjoni.

1.11 Il-parteċipazzjoni tas-soċjetà ċivili għandha tkun komponent reali ta' governanza u, għaldaqstant, tiġi adottata mill-UE bħala kriterju ta' azzjoni fir-relazzjoni tagħha mal-pajjiżi msieħba.

1.12 Filwaqt li jilqa'bi pjaċir l-involviment tal-awtoritajiet lokali fil-politika ta' żvilupp tal-UE [2], il-KESE jemmen li, minkejja l-ħtieġa ta' komplementarjetà u kooperazzjoni, it-tagħqid tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u tal-awtoritajiet lokali fil-kuntest tal-politiki tal-kooperazzjoni u l-iżvilupp joħloq konfużjoni kunċettwali u diffikultajiet funzjonali.

[1] ĠU C 376, 22.12.2011, p. 102-109. Ara l-punt 1.5, relatur: is-Sur Wilms.

[2] "Inżidu l-impatt tal-Politika tal-UE għall-Iżvilupp: Aġenda għall-Bidla", ĠU C 113, 18.4.2012, p. 52-55.

1.13 L-involviment tas-settur privat fil-politiki ta' żvilupp huwa essenzjali biex dawn isaħħu l-impatt tagħhom. Madankollu, irid jiġi evitat li din tkun skuża biex jitnaqqas il-kontribut pubbliku jew li s-sehem tas-settur privat, jew ta' kwalunkwe settur ieħor, iwassal għall-istabbiliment ta' "kundizzjonalitajiet" ġodda għall-proġetti ta' kooperazzjoni. Għandu wkoll jiġi stabbilit qafas, ibbażat fuq standards internazzjonali definiti diġà, għall-involviment effettiv ta' kwalunkwe settur u li jkun jaqbel mal-għanijiet tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp.

1.14 Iridu jiżdiedu l-mekkaniżmi għat-trasparenza u l-obbligi ta' rendikont tal-kooperazzjoni, inklużi dawk li jaffettwaw l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, kif ukoll dawk għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

1.15 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandhom jinvolvu wkoll il-Korp Volontarju Ewropew ta' Għajnuna Umanitarja, previst fit-Trattat ta' Lisbona, fil-politika ta' żvilupp.

1.16 L-attivitajiet internazzjonali tal-KESE fuq tul ta' żmien twil ikkontribwixxew, bħal fil-każ tal-mandat mogħti lill-KESE fil-Ftehim ta' Cotonou, għar-rikonoxximent tad-dimensjoni istituzzjonali tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Dan kien waħda mill-kwalitajiet fundamentali tal-Ftehim ta' Cotonou, li kien l-ewwel trattat internazzjonali ffirmat mill-UE fejn ġie rikonoxxut b'mod espliċitu r-rwol essenzjali tal-atturi mhux statali bħala msieħba fil-kooperazzjoni għall-iżvilupp ([3]). Huwa importanti immens ukoll li l-Ftehim jistabbilixxi li l-atturi mhux statali ser jirċievu r-riżorsi finanzjarji għall-iżvilupp tal-kapaċitajiet tagħhom sabiex ikunu jistgħu jagixxu verament bħala msieħba f'dawn il-ftehimiet. Dan il-mandat iffaċilita l-istabbiliment tal-Kumitat ta' Monitoraġġ AKP-UE, li kien l-ewwel korp konġunt magħmul minn rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, f'dan il-każ tal-pajjiżi tal-AKP, u minn membri tal-KESE u ffinanzjat mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp. Ir-rwol tal-Kumitat ta' Monitoraġġ hu, kif jindika ismu stess, li jwettaq il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Cotonou u tal-ftehimiet ta' sħubija ekonomika. Kien ukoll element deċiżiv fl-istabbiliment tal-klawżola tal-iżvilupp sostenibbli. Dan il-metodu ta' ħidma sar punt ta' referenza għall-ħidma tal-KESE f'żoni ġeografiċi oħra li ħalla ħafna frott u li kkontribwixxa, pereżempju, għat-tisħiħ tal-kapaċitajiet organizzattivi tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, għall-istabbiliment ta' pjattaformi u ta' punti ta' kuntatt mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fid-delegazzjonijiet tal-UE, u biex jiffaċilitaw l-aċċess tagħhom għal fondi tal-UE u s-sehem f'negozjati dwar ftehimiet kummerċjali.

1.17 Il-KESE jemmen li dawn l-esperjenzi għandhom jissodaw u jitwessgħu permezz tal-appoġġ tal-politiki ta' kooperazzjoni. U billi jwassal leħen għadd kbir ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili kbar, jitlob lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) jiżgura li d-delegazzjonijiet tal-UE jimpenjaw lilhom infushom bis-sħiħ li jappoġġjawhom, li jagħmlu kuntatti magħhom, isiru jafu dwar l-attvitajiet tagħhom u jappoġġjawhom, kemm jekk ikunu Ewropej kif ukoll minn pajjiżi terzi. Fid-dawl tat-tisħiħ tad-Delegazzjoni tas-Servizz Estern tal-Unjoni, huwa aktar importanti minn qatt qabel li dan l-impenn jiġi adottat bħala ħidma speċifika u vinkolanti u mhux waħda li ssir biss jekk iridu jew fuq bażi volontarja.

1.18 Fil-kuntest tal-deċentralizzazzjoni tal-kooperazzjoni Ewropea għall-iżvilupp, il-KESE jemmen li jista' jikkoopera b'mod effettiv ħafna mas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna fid-djalogu tad-delegazzjonijiet mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili lokali. Dan għaliex, minn naħa, il-KESE huwa l-kontroparti Ewropea tal-korpi konsultattivi differenti li qegħdin jinħolqu fil-ftehimiet ta' sħubija ekonomika (Cariforum), ftehimiet kummerċjali (Korea t'Isfel), ftehimiet ta' assoċjazzjoni (Amerika Ċentrali, Ċilì) u ftehmiet oħrajn. U minnaħa l-oħra, minħabba r-relazzjonijiet eżistenti u stabbli li l-KESE għandu mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u l-istituzzjonijiet rappreżentattivi tagħhom, mill-kontinenti kollha u, speċjalment, fil-pajjiżi tal-AKP, tal-Amerika Latina u tal-Mediterran ([4]).

1.19 Il-KESE jtenni l-importanza li l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jippromovu s-sensibilizzazzjoni u l-edukazzjoni taċ-ċittadini tal-UE dwar il-kooperazzjoni f'dan iż-żmien ta' kriżi li jista' jnessi l-impenji li jkunu ttieħdu rigward il-politika tal-iżvilupp. Għal dan il-għan għandhom jingħataw mezzi suffiċjenti b'linja baġitarja speċifika bil-kundizzjoni li jkun hemm salvagwardji suffiċjenti rigward it-trasparenza u r-responsabbiltà.

2. **Prinċipji u għanijiet ġenerali**

2.1 Fl-aħħar għaxar snin, l-Unjoni Ewropea tat attenzjoni dejjem ikbar lid-djalogu mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Il-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp, l-Istrument tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp, ir-Rapport tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, kif ukoll id-"Djalogu Strutturat", wessgħu l-ambitu u l-firxa tad-djalogu b'mod li fih bħalissa qed jipparteċipaw, fost oħrajn, il-Kummissjoni u l-Parlament Ewropew, il-Kumitat tar-Reġjuni u l-KESE, l-Istati Membri u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili: fosthom organizzazzjonijiet tat-trejdjunjins, koperattivi u organizzazzjonijiet tal-ekonomija soċjali, organizzazzjonijiet tal-bdiewa, konsumaturi, organizzazzjonijiet tan-negozju, pjattaformi tal-NGOs u organizzazzjonijiet imsieħba tal-pajjiżi msieħba.

2.2 Madankollu, minkejja dawn l-avvanzi u l-impenji internazzjonali ([5]), il-perċezzjoni ġenerali hija li għadhom retoriċi ħafna u li l-progress prattiku huwa ħafna inqas. F'ħafna pajjiżi, kemm pajjiżi donaturi kif ukoll dawk li qed jiżviluppaw, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għadhom qed jiffaċċjaw diffikultajiet kbar u l-ħidma tagħhom iddeterjorat. Dan huwa l-każ, pereżempju, tal-organizzazzjonijiet tat-trejdjunjins li

([3]) L-Artikolu 4 tal-Kapitolu 2 tal-Ftehim ta' Cotonou jistipula li l-UE u l-awtoritajiet tal-pajjiżi tal-AKP għandhom jinformaw u jikkonsultaw lill-atturi mhux statali dwar il-politiki u l-istrateġiji ta' kooperazzjoni, u li dawn l-atturi għandhom jipparteċipaw fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji.

([4]) http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.external-relations-other-continents.

([5]) Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar l-effiċjenza tal-għajnuna għall-iżvilupp, ta' Marzu 2005; Forum ta' Livell Għoli ta' Accra tal-2008; Prinċipji ta' Istanbul għall-Iżvilupp (http://www.aideffectiveness.org/busanhlf4/images/stories/hlf4/PrincipiosdeOSC-Estambul-Final.pdf); Qafas Internazzjonali għall-Effiċjenza tal-Iżvilupp tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (http://www.cso-effectiveness.org/IMG/pdf/spanish_framework_for_cso_dev_eff.pdf); Dikjarazzjoni tal-Forum ta' Livell Għoli ta' Busán tal-2011.

jsibu diffikultajiet biex jaċċessaw l-għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp fil-pajjiżi donaturi, filwaqt li l-aċċess huwa limitat jew xejn fil-pajjiżi msieħba, kemm f'dak li jirrigwarda r-riżorsi kif ukoll fid-djalogu politiku. B'mod ġenerali, l-appoġġ għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u għar-rwol tagħhom bħala atturi tal-iżvilupp huma mheddin (il-miżuri li dan l-aħħar ġew adottati mill-gvern taż-Żimbabwe huma eżempju ta' dan).

2.3 Il-KESE jemmen li rikonoxximent akbar u aħjar tar-rwol tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jirrikjedi l-aċċettazzjoni ta' grupp ta' kriterji, prinċipji u valuri fil-politiki tal-iżvilupp u tal-kooperazzjoni.

2.4 L-ewwel nett, hija fundamentali l-ħtieġa li jkun hemm konverġenza bejn l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili nnifishom, u bejn dawn u l-istituzzjonijiet Ewropej, **dwar x'nifhmu bi żvilupp**. Dan l-objettiv huwa estremament neċessarju u urġenti f'kuntest fejn iltaqgħu tliet kriżijiet: dik ekoloġika (tibdil fil-klima, telf tal-bijodiversità, eċċ.), dik soċjali (żieda fl-inugwaljanzi, eċċ.) u dik ekonomika (il-qgħad, il-prekarjetà tax-xogħol, id-dominanza tal-finanzi fuq l-ekonomija reali, eċċ.). Dawn it-tliet kriżijiet wasslu għar-raba' waħda: il-kriżi alimentarja. Id-data li turi l-profondità ta' dawn il-kriżijiet – li jaffettwaw lil xulxin – tindika li l-futur ta' kulħadd jinsab fil-periklu. U li l-uniku mod biex jiġu minimizzati d-danni hija qabża kwalitattiva fid-dimensjonijiet tal-ugwaljanza, il-kooperazzjoni u l-kura. L-iżvilupp, għaldaqstant, ma jistax jinftiehem bħala sinonimu ta' tkabbir ekonomiku, u l-prosperità u l-progress ma jistgħux jitqiesu bħala ħaġa waħda mal-indikaturi tal-PDG.

2.5 Il-KESE jkompli jqis li, bla ħsara għall-ħtieġa li ssir riforma tal-kriterji ta' implimentazzjoni tagħhom, **il-kooperazzjoni għall-iżvilupp hija waħda mill-istrumenti essenzjali sabiex isir avvanz fl-iżvilupp**, speċjalment għall-iżvilupp tal-pajjiżi l-aktar fqar.

2.5.1 F'dan is-sens, il-KESE jtenni l-ħtieġa li jiġu mwettqa l-impenji fil-qasam tal-finanzjament tal-iżvilupp li ttieħdu fuq skala internazzjonali, li għandhom jibqgħu jkunu irrevokabbli għall-pajjiżi donaturi u, b'mod partikolari, għall-Unjoni Ewropea. Il-kooperazzjoni għall-iżvilupp **hija politika pubblika** fil-pajjiżi donaturi, ibbażata fuq prattiki tajbin, li għandu jkollha r-riżorsi neċessarji sabiex tiġi mwettqa.

2.5.2 Il-KESE jtenni li, kif stabbilit fit-Trattat ta' Lisbona, għandha tiġi żgurata l-**koerenza bejn il-politika għall-kooperazzjoni u l-iżvilupp u l-politiki l-oħra - tal-kummerċ, tal-investiment u finanzjarja**. L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandhom jiġu mħeġġa wkoll iżidu u jtejbu l-koordinazzjoni u koerenza ma' dawn il-poltiki.

2.6 Matul l-aħħar għaxar snin saru bidliet importanti fil-qasam tal-kooperazzjoni. Fost dawn kien hemm il-kooperazzjoni Nofsinhar-Nofsinhar u l-kooperazzjoni trijangolari. **Ir-rwol tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u tan-netwerks tagħhom għandhom jirċievu rikonoxximent akbar f'dawn il-modalitajiet ta' kooperazzjoni ġodda**.

2.7 Bl-istess mod, uħud mill-mezzi ta' kanalizzazzjoni tal-fondi biex itejbu s-sjieda, bħall-appoġġ baġitarju, kellhom effett ta' marġinalizzazzjoni tas-soċjetà ċivili fil-pajjiżi msieħba. **Il-KESE jenfasizza l-ħtieġa li tingħata prominenza adwegwata lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili indiġeni fis-sjieda demokratika u fil-programmi tematiċi, inkluż l-aspett finanzjarju.**

2.8 Il-preżenza tal-KESE f'diversi assoċjazzjonijiet strateġiċi tal-UE (pereżempju mal-Brażil u maċ-Ċina), ir-rikonoxximent tar-rwol tiegħu fil-ftehimiet internazzjonali bħal dak ma' Cotonou u s-sehem tiegħu fil-programmi dinjin, bħar-Rio+20, iwasslu għall-konklużjoni li l-KESE għandu jkun involut fil-programmi tematiċi tal-politika tal-kooperazzjoni u l-iżvilupp tal-UE.

2.9 Il-kunsens milħuq fil-livell internazzjonali u espress fid-Dikjarazzjoni ta' Pariġi, l-Aġenda ta' Azzjoni ta' Accra (AAA) u l-Forum ta' Livell Għoli ta' Busan huma passi rilevanti fit-tfassil tal-effikaċja tal-għajnuna. Madankollu, **l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jemmnu li għandhom jiġu estiżi wħud mill-kriterji u l-kunċetti ta' dawn id-dokumenti**: pereżempju, dak li hu mfisser bi sjieda, armonizzazzjoni, allinjament, ġestjoni tar-riżultati, responsabbiltà reċiproka, effikaċja tal-għajnuna. Djalogu bejn l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-istituzzjonijiet Ewropej għandu jwassal għal definizzjoni li taqbel aktar ma' dawn il-kriterji.

2.10 L-għan huwa li tiġi indirizzata l-effikaċja tal-għajnuna permezz ta' approċċ ibbażat fuq il-komponenti differenti tal-kunċett tad-drittijiet tal-bniedem u li tiġi valutata abbażi tal-kontribut tagħha għat-tnaqqis tal-faqar u l-inugwaljanza u, anke, fil-perspettiva li tintemm id-dipendenza mill-għajnuna nnifisha.

2.11 L-approċċi tal-organizzazzjonijiet differenti u d-dikjarazzjonijiet internazzjonali juru li l-**organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili huma atturi tal-iżvilupp fihom infushom** ([6]). Il-KESE jitlob lill-Kummissjoni Ewropea u lill-gvernijiet kollha jappoġġjaw il-Prinċipji ta' Istanbul għall-effikaċja tal-iżvilupp tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.

2.12 **Il-politiki tal-iżvilupp u l-kooperazzjoni għandhom iqisu l-karatteristiċi speċifiċi u d-diversità tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili**. Xi eżempji tal-firxa wiesgħa ta' forom li jistgħu jieħdu l-kontributi tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għall-iżvilupp, appoġġjati minn politiki xierqa ta' kooperazzjoni huma: il-valur miżjud għall-iżvilupp li tista' tikkontribwixxi NGO ddedikata għall-ħarsien tal-ambjent jew tad-drittijiet tal-bniedem; trejdjunjin li tipproteġi d-drittijiet tal-ħaddiema, id-distribuzzjoni ewlenija tal-ġid permezz ta' negozjar tal-pagi u protezzjoni soċjali tal-ħaddiema; koperattiva agrikola li taffettwa direttament is-suffiċjenza u s-sovranità alimentari; assoċjazzjoni tal-immigranti bil-kontribut tagħha għall-iżvilupp; jew, organizzazzjoni ta' min iħaddem jew ta' dawk li jaħdmu għal rashom, bil-kontribut deċiżiv tagħhom għall-ħolqien ta' nisġa ta' produzzjoni u tal-ħolqien ta' impjiegi. Il-KESE jqis li hu essenzjali li l-politiki tal-iżvilupp u tal-kooperazzjoni tal-istituzzjonijiet pubbliċi jieħdu vantaġġ mill-potenzjal kollu li din id-diversità tirrappreżenta.

([6]) L-Artikolu 20 tal-AAA. Konklużjonijiet ta' Busan tal-1 ta' Diċembru ta' din is-sena. Prinċipji ta' Istanbul.

2.13 Il-KESE jitlob li fil-pajjiżi kollha jkun hemm ambjent leġislattiv u istituzzjonali li jagħti s-setgħa u li jiffavorixxi l-eżistenza, l-iżvilupp u s-sehem tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Il-parteċipazzjoni tas-soċjetà ċivili organizzata għandha ssir komponent essenzjali ta' governanza demokratika ([7]).

2.14 **Il-kollaborazzjoni mas-setturi privati hija essenzjali biex il-politika ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp ikollha impatt sinifikanti.** Hemm bżonn li tiġi enfasizzata d-diversità kbira tas-settur privat (inklużi l-organizzazzjonijiet tal-ekonomija soċjali u l-organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ, flimkien mal-kisbiet il-kbar li jirriżultaw mill-inizjattivi soċjalment responsabbli (responsabbiltà soċjali korporattiva). L-isfida hija kif jiġi massimizzat il-kontribut tagħhom f'termini tal-iżvilupp ekonomiku u soċjali, kif ukoll tas-sigurtà tal-bniedem, f'dinja globalizzata. Madankollu, is-sħubija pubblika-privata jew l-appoġġ unikament privat mill-korporazzjonijiet il-kbar fil-kooperazzjoni għall-iżvilupp iqajmu ċertu dibattitu dwar kemm dawn is-sħubijiet jistgħu jaffettwaw l-objettivi tal-iżvilupp. Is-sħubija pubblika-privata tista' tkun strument li jġib flimkien il-programmi ta' żvilupp tal-imsieħba differenti u l-għodod effikaċi għall-iskambju tal-għarfien u r-riżorsi tal-imsieħba differenti. F'dan is-sens, ikun meħtieġ li jiġi stabbilit qafas għall-kontribut effettiv u responsabbli tas-settur privat, b'konformità mal-istandards internazzjonali diġà miftiehma, bħall-istandards tax-xogħol tal-ILO, il-Linji Gwida għall-Impriżi Multinazzjonali tal-OECD u l-Prinċipji ta' Gwida dwar l-Impriżi u d-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti. Għandha ssir referenza wkoll għall-inizjattivi internazzjonali ta' trasparenza bħall-prinċipji tal-Inizjattiva għat-Trasparenza tal-Industriji Estrattivi (EITI) jew il-Proċess Kimberley dwar il-kummerċ u l-investiment internazzjonali.

2.14.1 Il-parteċipazzjoni tas-settur privat m'għandhiex twassal lanqas għal tnaqqis fil-finanzjament tal-gvernijiet għall-kooperazzjoni għall-iżvilupp, u l-għajnuna, pereżempju, m'għandhiex issir kondizzjonata għall-privatizzazzjoni tas-setturi strateġiċi jew servizzi essenzjali għall-komunità.

2.14.2 Min-naħa l-oħra, b'konfirmità mal-punt 1.13, it-theġġiġ tas-sehem tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fis-sħubijiet pubbliċi-privati huwa ingredjent fundamentali, bl-istess mod bħalma hu r-rwol tal-imsieħba soċjali u tad-djalogu soċjali.

2.15 **Iridu jitħeġġu aktar il-mekkaniżmi għat-trasparenza u l-obbligi ta' rendikont tal-partijiet kollha involuti fil-kooperazzjoni**, kif ukoll l-applikazzjoni tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-Korruzzjoni, għax il-korruzzjoni tagħmel ħafna ħsara lill-appoġġ tal-poplu għall-politiki ta' kooperazzjoni. L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili qegħdin f'pożizzjoni tajba biex jagħmlu dan, fl-aspett doppju tagħhom tal-obbligu li jagħtu rendikont dwar il-kisbiet tagħhom u bħala mekkaniżmi ta' kontroll soċjali rigward il-kooperazzjoni b'mod ġenerali. L-għanijiet stabbiliti tal-iżvilupp ikunu jistgħu jintlaħqu biss f'każ li tinżamm konnessjoni u interazzjoni materjali maċ-ċittadin.

([7]) Dikjarazzjoni Finali tal-10 Seminar Reġjonali tal-Organizzazzjonijiet Ekonomiċi u Soċjali AKP-UE. 28, 29 u 30 ta' Ġunju 2009, http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.acp-eu-tenth-regional-seminar-reports.6271.

2.16 F'dinja globalizzata, hemm bżonn li tiġi rikonoxxuta n-natura internazzjonali tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u li jittieħed vantaġġ mill-potenzjal tagħhom bħala atturi globali responsabbli. Min-naħa l-oħra, f'dinja multipolari ma tantx għadu jagħmel sens li ssir distinzjoni bejn l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili tat-Tramuntana u tan-Nofsinhar. L-appoġġ għan-netwerks tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, għall-pjattaformi ta' koordinazzjoni tagħhom, għall-mekkaniżmi ta' federazzjoni tagħhom u għal-livell ta' affiljazzjoni tagħhom, fost affarijiet oħra, għandu jifforma parti, għaldaqstant, mill-attivitajiet ta' żvilupp iffinanzjati mid-donaturi u, b'mod speċjali, mill-kooperazzjoni tal-UE.

3. It-tisħiħ tar-rwol tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili

3.1 Ir-riżultati tad-**Djalogu Strutturat** miġbura fid-Dokument Finali tal-Konferenza ta' Budapest ([8]) huma kunsiderazzjonijiet u proposti li għandhom relevanza kbira għall-partijiet interessati kollha. Il-KESE jqis li dan id-djalogu għandu jiġi kkonsolidat u li għandu jiġi stabbilit xi mekkaniżmu ta' koordinazzjoni jew grupp ta' kuntatt, li jiltaqa' perjodikament u jirrappreżenta l-komponenti tal-Fondi Ewropej tal-Iżvilupp (EDFs), sabiex tiġi żgurata l-konformità u l-applikazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tiegħu ([9]). Dan il-forum għandu jkun ta' **natura politika permanenti**(jiddiskuti l-politiki ta' kooperazzjoni, b'mezzi u strumenti pprovduti mill-Kummissjoni Ewropea) u **rappreżentattiv**(organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, Kummissjoni, Parlament Ewropew, l-Istati Membri, eċċ.) Il-KESE jqis li minħabba l-mandat istituzzjonali u l-esperjenza tiegħu, għandu jkollu rwol speċifiku f'dan il-forum ta' djalogu.

3.2 Għandu jiġi żgurat li l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jipparteċipaw u jkunu jistgħu jikkontribwixxu fit-tfassil, l-applikazzjoni u s-segwitu tal-politiki ta' żvilupp. Għal dan il-għan, u biex jissaħħu l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili attivi fil-livell globali u tissaħħaħ il-kooperazzjoni tal-organizzazzjonijiet Ewropej, ikun tajjeb li l-UE tanalizza l-possibbiltà li jiġi stabbilit statut legali għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili Ewropej ibbażat fuq kriterji preċiżi u adottat mill-parteċipanti fid-djalogu strutturat.

3.3 Minn mindu daħal fis-seħħ il-Ftehim ta' Cotonou, il-KESE qeda rwol ċentrali fit-tisħiħ tal-parteċipazzjoni tal-atturi mhux statali, l-iżjed minħabba l-mandat li rċieva ([10]). Fil-prattika, dan ħa l-forma ta' Kumitat ta' Monitoraġġ AKP-UE ta' natura permanenti, seminars reġjonali regolari u l-konferenzi kollha tal-AKP, eċċ, li mal-medda tas-snin ikkontribwixxew b'mod

([8]) https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/aidco/images/f/fb/Joint_Final_Statement_May_2011.pdf

([9]) Bħal ma jeżistu f'diversi direttorati tal-Kummissjoni Ewropea rigward suġġetti oħra.

([10]) Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew għandu jorganizza l-laqgħat ta' konsultazzjoni u l-laqgħat tal-operaturi ekonomiċi u l-atturi soċjali tal-AKP-UE (Protokoll 1 tal-Ftehim ta' Cotonou (mhux disponibbli bil-Malti)). Dan il-mandat kien ikkomplementat mit-talba tal-eks-Kummissarju tal-UE għall-Kummerċ, is-Sur Pascal Lamy, li l-KESE jissorvelja n-negozjati dwar il-ftehimiet ta' sħubija ekonomika. F'dan il-kuntest, il-KESE appoġġja l-inklużjoni tal-kapitoli soċjali u ambjentali fi ħdan il-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika UE-CARIFORUM u l-ħolqien ta' kumitat konsultattiv tas-soċjetà ċivili li jissorvelja l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika: dan kollu kien inkorporat fil-ftehim ta' kummerċ finali mar-reġjun. Għalhekk, nistgħu naraw li, fil-fatt, id-dispożizzjonijiet istituzzjonali stabbiliti kemm fil-Ftehim ta' Cotonou kif ukoll fil-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika mal-Karibew, flimkien mal-mandati mogħtija lill-KESE, saħħew ir-rwol tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fil-kooperazzjoni għall-iżvilupp.

dirett biex jitwettqu l-prinċipji tas-sjieda, it-trasparenza, il-governanza tajba u s-sħubija, li huma integrali għall-Ftehim ta' Cotonou ([11]).

3.4 Barra minn hekk, huwa importanti li meta jiġi stabbilit djalogu politiku permanenti fil-livell tal-pajjiż benefiċjarju tiġi meqjusa l-ispeċifiċità ta' kull attur jew organizzazzjoni tas-soċjetà ċivili.

3.5 Id-djalogu strrutturat għandu jwassal għal **kollaborazzjoni ta' natura aktar strateġika bejn l-istituzzjonijiet tal-UE u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.** F'dan is-sens, il-KESE jemmen li hemm il-ħtieġa li jiġu definiti oqfsa ta' relazzjoni u parteċipazzjoni lil hinn mill-finanzjament tal-proġetti. Bħal, pereżempju, l-implimentazzjoni ta' "kaxxa tal-għodda" definita fid-Djalogu Strutturat għall-applikazzjoni mhux biss fuq livell lokali – delegazzjoni tal-UE – iżda wkoll dak ċentrali. Dan iwassal għal assoċjazzjoni aktar flessibbli u effettiva bejn l-UE u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fuq livell globali.

3.6 Min-naħa tagħhom, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandhom rwol determinanti biex bl-impetu u t-talbiet tagħhom, tiżdied il-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp u jiġi promoss l-istabbiliment ta' patt globali ġdid għal wara l-2015 li fl-aġenda tal-iżvilupp jinkludi wkoll it-tnaqqis tad-diżugwaljanzi, il-protezzjoni soċjali universali, id-distribuzzjoni tal-ġid b'mod ġust u l-protezzjoni tar-riżorsi naturali.

3.7 L-**organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili huma entitajiet ta' diversità u eteroġeneità kbira**, u dan jista' jirrikjedi definizzjoni aktar preċiża ta' x'nifhmu b'organizzazzjoni tas-soċjetà ċivili. Din id-diversità, l-esperjenza u r-relazzjoni mal-pajjiżi misegħba għandhom jiġu rikonoxxuti fil-qafas tal-kooperazzjoni Ewropea li għandha tieħu vantaġġ minnha, bl-użu tal-potenzjal u l-ispeċifiċitajiet li kull attur jista' jikkontribwixxi.

4. Il-parteċipazzjoni tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fl-istrumenti u programmi ta' għajnuna differenti barra mill-UE

4.1 Il-KESE diġà esprima l-pożizzjoni tiegħu dwar ir-rwol tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fir-rigward tal-Istrument tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (ICD) ([12]). Barra minn hekk, **il-KESE jemmen li s-soċjetà ċivili għandha tintervjeni fir-rigward tal-grupp ta' strumenti għall-kooperazzjoni** skont il-kunsiderazzjonijiet tad-Djalogu Strutturat u kif stabbilit fl-Aġenda għall-Bidla approvata riċentement.

4.2 Skont dak li hu propost fid-Djalogu Strutturat, il-KESE jqis li għandhom jiġu introdotti bidliet fis-sistema tal-għoti ta' fondi Ewropej tal-iżvilupp permezz tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. L-istrumenti stabbiliti fil-perspettivi finanzjarji 2014–2020 għandhom jipprevedu modalitajiet ġodda lil hinn mill-mekkaniżmi tradizzjonali ta' sussidju għall-proġetti. Għandhom jiġu introdotti b'mod urġenti, fost affarijiet oħra, arranġamenti bħall-"ftehimiet qafas", is-sussidji operattivi, is-sussidji kaskata (*cascading subsidies*) jew il-konvenzjonijiet multiannwali, li huma modalitajiet li, fuq żmien medju jew twil, jiggarantixxu impatt akbar f'termini ta' żvilupp.

4.3 Bl-istess mod, jaqbel li jiġu stabbiliti fondi speċjali għall-każijiet urġenti, bħal pereżempju, il-proċessi demokratiċi fil-Mediterran, li ma jistgħux jistennew l-approvazzjoni tas-sejħiet għas-sussidji u li jistgħu jitqiegħdu fil-prattika biss b'mod effettiv permezz ta' netwerking ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili varji, bħat-trejdjunjins, NGOs, organizzazzjonijiet ta' koperattivi, ta' negozji żgħar, organizzazzjonijiet tan-nisa, eċċ.

4.3.1 Bl-istess linja ta' ħsieb, in-netwerks, il-federazzjonijiet jew konfederazzjonijiet tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għandhom ikunu d-destinatarji prinċipali ta' dawn il-modalitajiet ta' finanzjament. Għalhekk, il-mekkaniżmi bħas-sussidji operattivi jew is-sussidji kaskata jkunu strument tajjeb li jżid il-valur miżjud tan-netwerks tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili involuti fl-iżvilupp.

4.3.2 Fil-qafas tal-Aġenda għall-Bidla, il-kooperazzjoni Ewropea għandha tittratta u terġa' tiddefinixxi l-mekkaniżmi tagħha ta' ppjanar u ġestjoni taċ-ċiklu tal-proġetti billi tiffoka fuq aspetti bħall-iżborż aktar fil-ħin tal-fondi u flessibbiltà adattata għaċ-ċirkostanzi. Bl-istess mod, għandha tingħata aktar importanza lill-appoġġ għall-fażijiet ta' dijanjosi u studju tal-fattibbiltà ta' azzjonijiet ta' żvilupp bħala mezz biex jiġi żgurat aħjar is-suċċess ta' dawn l-azzjonijiet.

4.3.3 Il-mudelli ta' finanzjament għandhom jinkludu tliet tipi ta' inċentivi għall-promozzjoni ta': 1) responsabbiltà dwar ir-riżultati tal-iżvilupp; 2) l-integrazzjoni u l-merġers bejn organizzazzjonijiet u l-ħolqien ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili globali; 3) tipi ġodda ta' netwerks u alleanzi fost diversi atturi.

4.3.4 It-Trattat ta' Lisbona jinkorpora dak li jissejjaħ Korp Volontarju Ewropew ta' Għajnuna Umanitarja (EVHAC), li bħalissa jinsab fil-fażi pilota f'idejn id-DĠ ECHO, u r-riżultati ta' din il-fażi pilota għandhom jiġu valutati bir-reqqa qabel ma jitnieda dan il-Korp. Il-KESE huwa konvint mill-**potenzjal materjali tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili biex jikkanalizzaw l-isforzi tal-volontarjat Ewropew fis-setturi kollha u, speċjalment, fl-iżvilupp**. Il-KESE jqis li, abbażi ta' kriterji definiti b'mod ċar, il-volontarjat għandu jinftiehem bħala kontribut *in natura* għall-proġetti soġġetti għall-kofinanzjament ([13]).

([11]) Għal valutazzjoni kompleta tar-rwol li jaqdu l-atturi mhux statali fl-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Cotonou, jekk jogħġbok irreferi għad-Dikjarazzjoni Finali tal-11-il Seminar Reġjonali tal-Gruppi ta' Interess Ekonomiku u Soċjali tal-AKP-UE, l-Etjopja, 2010, http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/f_ces6152-2010_decl_en.doc (mhux disponibbli bil-Malti).

([12]) Opinjoni tal-KESE dwar "Strument ta' Finanzjament tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (DCI) tal-Unjoni Ewropea", ĠU C 44, 11.2.2011, p. 123-128. Opinjoni tal-KESE dwar "Inżidu l-impatt tal-Politika tal-UE għall-Iżvilupp: Aġenda għall-Bidla", COM(2011) 637 (għadha mhix ippubblikata fil-ĠU).

([13]) Opinjoni tal-KESE dwar "Il-Komunikazzjoni dwar il-Politiki tal-UE u l-Volontarjat: Ir-Rikonoxximent u l-Promozzjoni fl-UE tal-Ħidmiet Volontarji Transkonfinali" (Ara paġna 150 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

5. It-tisħiħ tas-soċjetà ċivili u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fil-pajjiżi msieħba

5.1 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, ħafna drabi u f'diversi pajjiżi, iħabbtu wiċċhom ma' sitwazzjonijiet ta' vulnerabbiltà politika, istituzzjonali jew ekonomika kbira li jagħmlu l-ħidma tagħhom aktar diffiċli, jew jaġixxu f'kuntesti fejn jiġu mhedda, intimidati jew kriminalizzati. Ta' sikwit dan huwa r-riżultat ta' prattiki restrittivi min-naħa tal-gvernijiet. Il-KESE jtenni l-ħtieġa li tiġi inkorporata d-dimensjoni ta' superviżjoni tal-oqfsa leġislattivi, tal-libertajiet fundamentali u tal-miżuri ta' appoġġ lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fil-politiki ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp, kif ukoll regolamenti dwar l-azzjonijiet ta' żvilupp u kooperazzjoni.

5.2 Il-KESE huwa konxju li l-oqfsa regolatorji dwar l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili huma differenti ħafna kemm fl-UE kif ukoll fil-pajjiżi msieħba. Dan m'għandux jimpedixxi l-progress fir-rigward tal-istandards internazzjonali (bħal-libertà tal-assoċjazzjoni, tal-espressjoni, ta' għaqda, u biex wieħed ikun jista' jopera f'libertà totali, jikkomunika u jikkoopera, ifittex finanzjament u jirċievi protezzjoni mill-istat) fiċ-ċirkostanzi u l-livelli kollha. Il-preżenza u l-parteċipazzjoni tas-soċjetà ċivili u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili mhux biss ma jneħħux il-leġittimità tad-demokrazija rappreżentattiva iżda saħansitra jsaħħuha jekk ikun hemm il-mezzi għat-twettiq tagħha ([14]). **Il-parteċipazzjoni tas-soċjetà ċivili għandha tkun komponent reali ta' governanza u, għaldaqstant, tiġi adottata mill-UE bħala kriterju fir-relazzjoni tagħha mal-pajjiżi msieħba**.

5.3 Id-**dimensjoni istituzzjonali, u t-tisħiħ tal-kapaċitajiet organizzattivi** tal-organizzazzjonijiet imsieħba ta' pajjiżi terzi, jisħoqqilhom rikonoxximent akbar min-naħa tal-kooperazzjoni Ewropea. Lil hinn mill-kapaċità tal-ġestjoni tal-proġetti, il-kontribut għat-tisħiħ tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, bħala tali, jikkontribwixxi għall-iżvilupp integrali tas-soċjetajiet ikkonċernati. Għaldaqstant, għandha tiġi **mħeġġa l-kisba u t-tisħiħ tal-kapaċitajiet ta' dawn l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili tal-pajjiżi msieħba**, kemm b'mod ġenerali kif ukoll fil-qasam ta' proċeduri għall-aċċess għall-finanzjament Komunitarju, inklużi l-proġetti lokali fuq skala iżgħar, jew għall-parteċipazzjoni fin-negozjati ta' ftehimiet kummerċjali, pereżempju.

5.4 Fl-istess ħin, il-KESE jemmen li l-politika ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-UE għandha tiddistingwixxi l-organizzazzjonijiet li, minkejja li jsejħu lilhom infushom tas-soċjetà ċivili, ma jkunux demokratiċi jew jiddependu direttament mill-Istati.

5.5 Għandhom jiġi promossi r-**raggruppament u r-rikonoxximent legali bħall-korpiijiet ta' parteċipazzjoni tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fil-pajjiżi msieħba**. Kif ġie propost fil-qafas tal-Ftehim ta' Cotonou jew fl-Amerika Latina, pereżempju, għandhom jibqgħu jiġu organizzati pjattaformi u netwerks rappreżentattivi fuq diversi livelli sabiex jiġu stabbiliti sinerġiji bejniethom u jitjiebu l-mezzi tagħhom għal relazzjoni mal-entitajiet pubbliċi.

5.6 L-eżistenza ta' punti fokali jew ta' persuni ddedikati biss għar-relazzjonijiet mas-soċjetà ċivili fid-delegazzjonijiet tal-UE fil-pajjiżi msieħba rriżultat utli f'ħafna kuntesti differenti. Ir-rwol tagħhom għandu jiġi approfondit filwaqt li tissaħħaħ il-kapaċità tagħhom li janalizzaw is-sitwazzjoni fil-pajjiżi rispettivi u l-promozzjoni tal-kuntatt mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Għandha tittejjeb il-koordinazzjoni bejn dawn il-punti fokali u l-KESE sabiex jinsiltu t-tagħlimiet u prattiki tajbin f'dan il-qasam.

5.7 It-tnedija tal-kunċett ta' sjieda demokratika għandha timxi id f'id mat-twessigħ tal-possibbiltajiet ta' aċċess għar-riżorsi ta' kooperazzjoni Komunitarja għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili tal-pajjiżi msieħba, speċjalment għar-raggruppamenti, in-netwerks u l-organizzazzjonijiet l-aktar rappreżentattivi.

5.8 Fl-istess ħin għandu jsir progress f'**forom ġodda ta' kooperazzjoni bejn l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili** biex b'hekk jinfetħu mezzi ta' kooperazzjoni trijangolari, min-Nofsinhar lejn in-Nofsinhar, jew permezz ta' skambju ta' *know how*, assistenza teknika min-naħa tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili Ewropej u t-teknoloġija ta' ġestjoni, pereżempju. Dawn il-forom ġodda ta' kooperazzjoni jistgħu jkunu rilevanti ħafna għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili tal-pajjiżi bi dħul medju li se jaraw tnaqqis fil-kooperazzjoni tradizzjonali tal-UE, ta' dawk fejn l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili huma ċentrali għall-konsolidazzjoni tad-demokrazija u għall-promozzjoni tar-rikonoxximent tad-drittijiet taċ-ċittadinanza, it-tnaqqis tad-diżugwaljanzi, il-parteċipazzjoni ċivika, l-ugwaljanza tas-sessi, id-distribuzzjoni fiskali mill-ġdid, it-trasparenza jew il-protezzjoni tad-dispożizzjonijiet ambjentali.

6. Sensibilizzazzjoni tal-opinjoni pubblika u l-edukazzjoni għall-iżvilupp

6.1 L-UE żammet ir-rwol tagħha ta' donatur għall-iżvilupp anke f'perjodi ta' kriżi ekonomika. It-tkomplija ta' dan l-impenn hija sfida għall-Istati u l-istituzzjonijiet kollha tal-Unjoni. Dan l-impenn, fil-biċċa l-kbira, ser jiddependi fuq l-appoġġ pubbliku u l-informazzjoni u s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku dwar l-iżvilupp u l-problemi globali li jaffettwaw il-pajjiżi kollha.

6.2 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili huma mezz adattat għall-edukazzjoni għall-iżvilupp u s-sensibilizzazzjoni tal-opinjoni pubblika. Il-KESE jtenni l-importanza li tingħata attenzjoni lil dan is-suġġett, partikolarment fi żmien ta' kriżi. L-edukazzjoni għall-iżvilupp teħtieġ approċċi innovattivi biex jirkupraw in-natura tagħha ta' trasformazzjoni, sabiex iwasslu l-messaġġi tagħha lil gruppi akbar mit-tfal u ż-żgħażagħ. Għaldaqstant, l-innovazzjoni f'dan il-qasam timplika l-istabbiliment ta' alleanzi b'diversi atturi. Dan huwa rilevanti, b'mod partikolari, fil-pajjiżi li ssieħbu riċentement fl-UE bi tradizzjoni inqas stabbilita ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp u li fihom l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili huma inqas żviluppati.

6.3 L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili Ewropej u l-KESE, minħabba r-rabta tagħhom mas-soċjetà ċivili Ewropea, huma fil-pożizzjoni li jindirizzaw dan il-kompitu ta' sensibilizzazzjoni tal-opinjoni pubblika. Huma jistgħu, barra minn hekk, jipprovdu l-kredibbiltà li jiksbu permezz tal-ħidma tagħhom fl-UE mas-setturi soċjali l-aktar differenti, fosthom dawk l-aktar vulnerabbli. Fid-dawl ta' dan, huwa fundamentali li fost l-għanijiet ta' sensibilizzazzjoni, tiddaħħal il-viżibbiltà tal-proġetti mwettqa mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fil-pajjiżi msieħba, jew, fost oħrajn, mal-imsieħba tal-politika ta' viċinat tal-UE.

([14]) Dak li huwa stabbilit fl-AAA u fil-Forum ta' Busan jorbot lill-pajjiżi kollha.

6.4 Iż-żamma ta' linji ta' finanzjament speċifiċi għal ħidmiet ta' sensibilizzazzjoni u edukazzjoni għall-iżvilupp u t-twettiq ta' kampanji Ewropej għat-tixrid ta' informazzjoni dwar l-iżvilupp u l-kooperazzjoni huma fundamentali f'din il-perspettiva.

Brussell, 28 ta' Marzu 2012.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON